

Kort sammanfattning av parternas slututvärdering vid den avslutande utvärderingskonferensen 05 06 16 på Tyresö Slott.

Dessa synpunkter är nedtecknade dels från muntlig redovisning på mötet men också från skriftligt inskickade synpunkter. En utförligare del med citaat från svaren finns i den senare delen av denna rapport.

Sammanlagt representeras c:a 66% av parterna genom att de var närvarande eller att de lämnat in skriftliga synpunkter. Alltför lika svar och instämmanden har inte tagits med i den bifogade redovisningen.

Frågorna skickades ut med kallelsen till mötet så deltagarna kunde förbereda sina svar.

Nedan följer några tankar och kommentarer kring de uttalanden som gjordes.

Svaren känns väldigt relevanta för den stämning som präglade samarbetet under den senare delen av den tid som arbetet pågick. Visst har det funnits kommunikationssvårigheter från och till och personer har haft olika åsikter, men detta har varit ganska udda företeelser. Generellt sätt är relationerna goda och partnerskapet är nöjda med det arbete som genomförts och de resultat vi uppnått.

1. Vad är dina viktigaste positiva erfarenheter och hur vill/kan du sprida dessa?

De viktigaste erfarenheterna är över lag mycket positiva. Nätverket nämns av nästan samtliga. Samarbetet och viktiga relationer med våra partnerorganisationer är också positiva faktorer, som känns mycket äkta.

”Alla har lyfts” och ”man har ökat sin kunskap” visar på den övergripande bild som gruppen visar upp och som har nämnts i flera andra sammanhang också.

Uttalanden som ”... respekt och stöd för den ideologi som KOA stått för” visar att Equals värderingar blivit tydliga i partnerskapet.

”Kunna tydliggöra mina och elevernas synpunkter uppåt” är ett uttryck som på ett fantastiskt sätt visar hur individer har vuxit som människor. Har arbetet i partnerskapet kunnat bidra till att ge ”en tystad” ett språk (i mycket djup bemärkelse) för framtiden visar det på att de grundvärderingar som ett Equal arbete ska vila på verkligen har trängt igenom (både ökad empowerment och flera steg på vägen för att orka hävda sin jämställdhet). En stärkt självkänsla och ett ökat egenvärde hos en individ som jobbar med våra målgrupper kommer troligen att få betydelse för arbetsklimatet i hela arbetsgruppen och för hur man kan hävda de utsatta gruppernas intressen ”uppåt”. För många av de studerande som denne person möter i framtiden kommer det att ha en mycket stor betydelse.

”Vi har nått målen”. Det är nog en rätt allmän uppfattning att vi lyckats i vårt arbete och måluppfyllnad är en viktig del i en process där det ställs krav. Då det dessutom, som i detta arbete, ofta är komplexa och svåra krav med en grund i djupa mänskliga värden som jämställdhet och empowerment är det ännu viktigare. Att lyckas stärker självkänslan och gör att man får en ökad tro på sin förmåga (empowerment). Det ger också en helt annan tyngd åt det budskap som vi ska föra ut för att påverka att strukturerna ska förändras – ”murar ska raseras”.

2. Vad har du lärt dig genom att delta i detta partnerskap? På vilket sätt tycker du att det förändrar ditt arbetssätt, dina attityder och värderingar?

Det som dominerar i svaren är att man fått ett bredare kontaktnät och nya insikter. Många av svaren handlar också om metodkunskap. Man har lärt sig att tänka strategiskt för att nå sina mål. ”Vän av processer. Har processat långsamt och det har gått bra”. Detta har varit en ökande kunskap och insikt att man måste bygga starka strategier.

Man har också lärt av svårigheter. Även här krävs bra strategier för att t.ex. ta hand om nya personer. Och ”beslutsfattare bör vara med i processerna”.

Det transnationella arbetet har alltid lyfts fram som särskilt givande och det finns i dessa svar också. Man har sett modeller och man kommer att jobba för förändring.

3. Vilka erfarenheter vill du varna andra för?

I dessa svar kommer bekräftelse på att partnerskapen inte bör vara så här stora. I stora grupper kommer frågor lätt bort och får inte den uppmärksamhet som de borde ha fått. Detta skapar frustration och uppgivenhet och bidrar inte på ett positivt sätt då det gäller att bygga upp empowerment.

Förankringsfas och nya personer ”som blivit inkastade” lyfts också fram Här har ledningen ett ansvar, men blir man ”inkastad” så kanske den egna organisationen också behöver se över sina rutiner.

Inte oväntat kommer också bristen på resurser upp. Det har varit en svår situation för många som inte fått tillräcklig avlastning i sitt vanliga arbete. Man betonar att man inte kan åstadkomma förändringar utan resurser och man visar att man inte skulle göra detta en gång till på samma villkor. Samma signaler har varit tydliga även i de engelska partnerskapen där man har haft samma system. Frågan har dryftats många gånger i transnationella sammanhang och enigheten har varit total.

4. Hur tycker du att empowerment och jämställdhet har främjats? Vad har du lärt av det transnationella arbetet inom dessa områden?

Flera nämner föreningarna och den betydelse arbetet haft för dem. Förmodligen har nog alla haft samma nytta just av att föreningarna varit med på ett mycket aktivt sätt. Man har dock inte tagit in hur man själv påverkats, men troligen, och detta grundas på hur samarbetet och relationerna vuxit fram, har detta främjat jämställdhetsmålet i mycket hög grad. Föreningarna själva ser nyttan bättre än övriga parter. För dem har kanske empowerment målet varit det som främjats allra mest. Dessa föreningar kommer inte att finnas i att inte få vara med i den ökade mångfald som vi ser framför oss.

Ett visst misslyckande i jämställdhetsarbetet mellan könen kommer upp då det gäller föreningarna som inte kunnat ta in kvinnor (utom i ett fall, en kort period). Vi ser att vi alla borde ha bidragit till att försöka förändra detta. Ett mildt ”försvarstal” kommer dock från en av föreningarna som ursäktar sig med att man i alla fall nu har 1/3 kvinnor i sin styrelse och detta är ett steg i rätt riktning. Förvisso. Men de skulle ha varit med i partnerskapet också.

5. Vilken betydelse tror du att de resultat vi uppnått kommer att ha för våra målgrupper?

På denna fråga domineras svaren av att man ser de resultat man uppnått, särskilt det faktum att man lyckats starta tre lärcentra och dessutom etablera ett samarbete dem emellan. Detta har varit en mycket viktig fråga för alla. Hade vi inte nått detta mål skulle det ha blivit en tung börda för många.

Studiefinansieringsfrågorna är också mycket aktuella. Problemen är så nära många av parterna varje dag så även om man bara löser ett av problemen så är det ett steg i rätt riktning. Att vi kartlagt hindren och spridit den kunskapen känns tillfredsställande. Det är förhoppningsvis ett steg på vägen för att få bort de vattentäta skotten mellan olika utbildningsformer.

6. Hur har detta arbete influerat din organisation? Om det inte har gjort detta, Vad beror det på?

Detta är lite svårt för en del att se och det är naturligt. Förändringsprocesser är långsamma och det tar tid innan man vet hur det verkligen blir. Man ser dock att organisationen blivit mera öppen och att man sett värdet av att intern personal involveras i utvecklingsarbetet. Så sker också nu och detta är ett viktig förändring.

Den influens som arbetet gett föreningarna speglas i de tidigare svaren på ett bra sätt och därför var det ingen som ville kommentera ytterligare.

Tiden blev väldigt knapp på slutet men lärcentra implementeringen och samverkan är det som alltid annars lyfts fram.

7. Övrigt som du vill föra fram.

Endast en person hade övriga synpunkter att föra fram. Synpunkterna finns att läsa i sin helhet i del 2 av denna sammanställning.

Redovisning av synpunkter som har kommit fram i utvärderingen 05 06 16

8. Vad är dina viktigaste positiva erfarenheter och hur vill/kan du sprida dessa?

Kommentarer och uppfattningar som kom fram:

Röster från offentliga förvaltningar och universitet: "Arbetet har gett många nya kunskaper om många nya områden. Ett nätverk som kan spridas till många kollegor."

"De positivaste erfarenheterna tror jag man utläsa i det samarbete som jag uppfattar har byggts upp mellan lärcentra i Sollentuna, Kista och Järfälla. Genom partnerskapet har kontakter etablerats med vissa personer, både nationellt och internationellt, som kan komma till nytta i mitt fortsatta arbete. Den lärdom man kan sprida är att jag tror på idén om lärcentra och lokala studiemiljöer. Erfarenheterna från KOA och andra projekt ligger nu till grund för annat utvecklingsarbete i staden tillsammans med stadsbiblioteket, näringslivskontoret och utbildningsförvaltningen."

"Alla har lyfts av detta. KOA har stått för en ideolog. Vår roll har stärkts och organisationen har utvecklats så att vi idag t o m har ett samverkansbolag".

"En positiv erfarenhet har varit att närma sig nätverksmedlemmarna, att kunna ha en bekantskap och gemensam strävan som drar oss närmare varandra. Jag tror alla har lyfts av detta – myndighet, offentlig förvaltning, företag och förening. En annan har varit respekt och stöd för den ideologi som KOA har stått för. En tredje har varit kunskaper, stöd och inspiration från ett antal eldsjälar. Här kan nämnas kanske främst vår saknad Ulf Finnhammar men även Ebba och Göran som jag har haft äran att arbeta närmare med.

Spridning av erfarenheter gör jag lättast genom att fortsätta kämpa för att KMH tar plats i sådana projekt och ställer sin kompetens och resurser till förfogande i den mån den har råd till. Bildandet av Academus har varit en direkt följd av det arbetet som kommit till sedan Kista samarbetet började år 2000. Det återstår att se i vilken mån denna har användning i nya projekt framöver."

"Nätverket ytterst viktigt. Det har funnits viktiga kompetenser i gruppen som visste hur man kan komma framåt. Har fått mycket draghjälp. Vi växer och växer nu och det hade varit mycket svårt att ens komma igång utan en samverkan. En kommun fixar inte allt. Vi har nu en plattform att stå på."

"Instämmer. LC och nätverket kommer att bestå. KOA har tillfört värden till Stockholms stad. Kontakten med högskolan och hur vi närmar oss den har också förts framåt av våra diskussioner."

"Jättepositiva erfarenheter. Kunnat tydliggöra mina och elevernas synpunkter uppåt. Hade önskat gå ännu längre. Fått de som kommit på hearingarna att lyssna. Lyft frågan till en högre nivå."

Nätverket har knuffat på LC-utvecklingen ordentligt. Hearingarna har gett gensvar och "Annat ljud i skällan". Grupper som bildats utanför har vidgat nätverket och knuffat på utvecklingen och bidragit till att sprida budskapen. (Ex. LAN och KSL.) Kan dock bli svårt med nätverk om de blir för stora."

"Samverkan med andra kommuner har varit mycket positivt. Vi har "krokat arm" och hjälpt varann. Går inte att sluta nu. Validering är en viktig fortsättning."

"Vi har påverkat NITUS-Östra (Kommentar: NITUS-Östra är en underavdelning till NITUS, som är ett lärcentrannätverk) och gruppen har fått ny inspiration."

Röster från föreningarna: *"Har skapat sociala nätverk mellan organisationer. Kunskapen om varann har stärkts. Man inte bara tror man vet. Vår roll har blivit tydligare. Det externa arbetet ger den sociala ekonomin en tydlighet. Vi finns på mötesplatserna. Våra sociala frågor skiljer sig inte ideologiskt från andra länders. Mycket viktigt med transnationellt arbete. Vi har byggt upp viktiga personliga relationer med våra partnerorganisationer. Vi har fått spegla oss mot andra kring t.ex. utanförskap. UK och Finland särskilt viktiga. Vi fick perspektiv på oss själva."*

"Vill poängtera nätverket. Kan byggas vidare på. Vi har fått mycket kunskap från alla aktörer, även de transnationella. Vi behövs och har fått känna att vi har en viktig roll"

Röster från företag: *Nätverket har varit väldigt öppet och man har stött varann. Kompetenser har spritts och det har varit ett givande och tagande. Partnerskapsformen är viktig att sprida. Vi har nått målen och det känns tillfredsställande. Vi har lyft och spritt frågan och fått oväntat stor respons. Vi har bidragit till att förbättra infrastrukturen genom att vi fått tre lärcentra i storstadsregionen plus ett bibliotekslärcentra. Vi har kommit in i de viktiga nya nätverken för lärande och vi har skapat goda transnationella kontakter som kan bli viktiga samarbetspartner i framtiden."*

9. Vad har du lärt dig genom att delta i detta partnerskap? På vilket sätt tycker du att det förändrar ditt arbetssätt, dina attityder och värderingar?

Röster från offentlig förvaltning och universitet: *"Jag har fått ett bredare kontaktnät med värdefull kompetens i mitt arbete med uppsökande och framförhandlade samverkan med KMH. Jag har fått en ökad förståelse och närmare anknytning med föreningar som arbetar med invandrar- och invandrarkulturella frågor. Jag har fått vara med och bygga en modell för hur en regeringssatsning som i det främsta fungerar i teori skulle kunna få möjlighet att existera i praktiken. Jag har fått en ökad tilltro till nätverksmakten och en minskad tilltro till initiativ som kommer enbart utifrån regeringsbeslut och inte som har kraft och organisatorisk förankring hos berörda institutioner och organisationer. Jag har blivit något mer uppgiven över de möjligheter och tillgängliga resurser som ställs till förfogande för att förverkliga de ambitioner som sådana regeringsbeslut utfäster. Jag har börjat inse att processer för att åstadkomma förändring kräver enorma tidsramar på ca 10 år eller mer för att nå nära målen."*

"Deltagare i partnerskapet har lyft fram olika frågeställningar/problemställningar och gjort att man fått nya kunskaper/insikter. Detta föder naturligtvis tankar och medför sannolikt att man ser på sitt arbete från fler håll än tidigare."

Samverkan med de transnationella partnerskapen har visat exempel på vad regional samverkan kan innebära (jag tänker på Black Country) och där kommunledningarna /politikerna står bakom ett brett utvecklingskoncept (som involverar insatser på flera områden)."

"Vissa svårigheter p g a partnerskapets sammansättning. Svårt med företag som samtidigt är med i upphandlingar av utbildning. Skapar vissa barriärer. Behövs också en strategi för att ta hand om nya personer."

"Beslutsfattare bör vara med i processerna för att nå resultat inom offentlig verksamhet. Tar tid."

Vän av processer. Har processat långsamt och det har gått bra."

Röster från föreningarna: *"Fått mycket ny kunskap om hur olika organisationer tänker och arbetar. Har lärt oss mycket från det transnationella arbetet och hur man löser problemen i andra länder. Mycket större mångfald och variation. Vi vill vara med på samma sätt i Sverige"*

Röster från företag: *Mycket intressant och stimulerande att jobba i ett så blandat partnerskap med så många olika kompetenser. Särskilt givande att ha med föreningarna. Det har säkert påverkat attityder och värderingar i positiv riktning i partnerskapet och förhoppningsvis sprids dessa. Partnerskap får en väldig kraft. Mångfald har visat på styrka trots att partnerskapet var väldigt stort och spretigt och en del har varit passiva. Det transnationella nätverket har gett mycket ny kunskap då det är precis som i Sverige att de flesta medverkande inte är organisationer som normalt är med i EU-arbete. Man möter personer som står mitt i verksamheterna och kommer närmare 'verkligheten'. Den mångfald vi sett i praktisk handling har stimulerat till efterföljd och vi sprider detta i alla sammanhang där det är möjligt."*

10. Vilka erfarenheter vill du varna andra för?

Röster från offentlig förvaltning och universitet: *"Målen måste bli tydliga för alla redan från början. Vissa har inte greppat målen förrän mot slutet"*

"Partnerskapet alltför stort. Det har varit svårt att vara delaktig i olika processer – ska så många partner involveras kräver det en väl strukturerad tidsplanering och tydligt strukturerade mål som omsätts i konkreta målrelaterade uppgifter. Förberedelser inför olika uppgifter liksom tid för reella diskussioner på partnerskapsmöten har saknats. Det finns exempel på att mycket engagemang lagts ned från deltagare i partnerskapet, kanske med fokus som legat lite vid sidan av vad som är möjligt att genomföra, enligt min bedömning. Den som lägger ned mycket möda och krut måste veta att förslaget tas om hand och inte som jag uppfattat bara "glöms bort". En återkoppling om varför man inte går vidare med en idé är viktig – i annat fall riskerar man att modet falnar."

"Att tro att man inte kan åstadkomma förändring utan resurser, långa tidsperspektiv, kraftig uppbackning i organisation och säkra kopplingar till uppgiften i tjänst. Jag tar mig inte frivilligt an något i framtiden som inte har finansiering och god support runtom och som pågår i mindre än tre år!"

” Ibland kommer det upp bra förslag som det känns som om ingen tar hand om dem. Volontärer, hur jobbar vi med dem? Det känns inte bra.”

”Förankringsfasen är viktig, likaså om man lämnar över till ny person. ’Bogesunds-träffen’ borde ha legat mycket tidigare.”

”Blev ’inkastad’ senare i projektet och skulle ha önskat mera information om vad som var mål och syfte”

”Har lagt ner mycket jobb, men får inte alltid respons, ibland är det en kommunikationsfråga”.

Röster från föreningarna: *Regelverken i sådana här sammanhang är krångliga. Mycket administration till vilken nytta? Regelverket och administrationen kan skymma målen ibland. Tar mycket tid.”*

Röster från företag: *”Många av de deltagande organisationerna har alltså inte tidigare deltagit i transnationellt projektarbete och partnerskapstanken är ny för alla. Det behövs en mycket längre startsträcka än i vanliga EU-projekt.*

Ansvarstagandet från den egna organisationen som byter ut deltagare fungera inte särskilt bra inom offentlig förvaltning och frivilligorganisationer. En grundorsak är troligen att alla har heltidsjobb och deras löner ska medfinansiera projektet. Det har varit en ständig tidsbrist för alla i dessa partnerskap. En strategi för situationer som dessa behövs. Likaså behövs tydliga strategier för hur de deltagande ska sprida kunskaperna i de egna nätverken mitt i den dagliga verksamheten med alla sina krav. Finland, Italien och Portugal som har haft full finansiering, EU+ staten/regionen, hade en mycket bättre situation och kunde fokusera på arbetet på ett annat sätt.”

11. Hur tycker du att empowerment och jämställdhet har främjats? Vad har du lärt av det transnationella arbetet inom dessa områden?

Röster från offentlig förvaltning och universitet: *” Jag tror att några av de föreningar som deltagit, Eritreanska föreningen och de iranska föreningarna har fått impulser och stöd i sitt arbete då det gäller att stödja sina medlemmar. Primärt har jag uppfattat att de behöver jobba med att stärka sina medlemmar med baskunskaper och vägar in i det svenska samhället. När det gäller jämställdhet så tror jag inte att vi påverkat detta i någon större utsträckning.*

Transnationellt. Det vi sett och erfarit med egna ögon är Kevin, som genom sitt projekt-deltagande och sannolikt det personlig engagemang och stöd han fått från sin projektledare. Ett enskilt bevis – men hur det fungerar generellt kan jag inte uttala mig om.”

” Jag är imponerad över det arbete som föreningarna gör och spridningen av kunskap om deras verksamhet har varit mycket värdefull. Man kan inte underskatta värdet av frivilliga arbetsinsatser – där kommer de mest brinnande in i arbetet. Jag har för övrigt haft svårt att engagera mig i den transnationella arbetet men känner att Black County har fått mycket mer stöd av deras regering att satsa på att “klaffa” in i betydligt mer starka nätverk med samma eller liknande mål.”

”Transnationellt inte så mycket. Men vi ska inte underskatta frivilliga insatser. Kvinnorna kan lättare komma fram.”

”Vi har haft detta som ett mål att jobba med”

”Det är ett av våra huvudmål inom vuxenutbildningen. Vi har för få män i vuxenutbildningen.”

”Jättekul att se hur andra jobbar med detta.

Röster från föreningarna: *”Det har betytt mycket för föreningen att få vara med och vi har fått många nya idéer från England om hur vår förening skulle kunna jobba med t.ex. ungdomarna. Att få vara med betyder att vi får större makt att bestämma själva.”*

”Våra medlemmar tycker att det har varit jättebra och vi ska fortsätta arbetet. Vi har fått kontakter som vi kan ha nytta av. Vi vill få vara med i utbildningen av vuxna. Det skulle vara bra för jämställdheten.”

”1/3 kvinnor i styrelsen nu. KOA's arbete har varit ett plus. KOA har stött vårt arbete med att få in kvinnor. Tog ett år innan vi förstod detta mål.”

”Vi vill ha ett eget lärcentrum i Kista”

Röster från företag: *Har sett vilken kapacitet som finns i föreningarna och hur man tar tillvara ideella organisationer och volontärer på ett mycket bättre sätt särskilt i England. Detta gör att integrationen måste vara lättare och risken för utanförskap minskar då dessa grupperns egen kraft tas tillvara. Detta är faktorer som är grundläggande för både empowerment och jämställdhet. Då det gäller jämställdhet mellan könen tror jag att vi har misslyckats delvis. Vi har inte fått med kvinnor från föreningarna i KOA-arbetet. F.ö. har det varit en bra balans i partnerskapet mellan kvinnor och män.”*

12. Vilken betydelse tror du att de resultat vi uppnått kommer att ha för våra målgrupper?

Röster från offentlig förvaltning och universitet: ”

” Den främsta vinsten ser jag i det lärcenter som utvecklats i Kista (sannolikt är vinsten stor för de andra kommunerna också men det uttalar jag mig inte om). Jag tror att samverkan med Sollentuna och Järfälla har bidragit till utvecklingen – men det är nog ändå så att det skulle ha skett en stor utveckling ändå – andra utvecklingsprojekt och den egna organisationen också har bidragit en hel del. Självklart kommer tillgången till lärcentra att vara ett stöd för människor med låg utbildning och som behöver stöd för att komma vidare.”

” Detta är mycket svårt att svara på. Det hela beror ju helt på hur mottagandet av våra idéer kring bidragsregeländringar och ändrade antagningsregler tas emot på Utbildnings- och kulturdepartementet. Om vi inte når fram till en öppen högskola men att reglerna kring bidrag ändras, så att man exempelvis kan uppbära 50% studiemedel och 50% A-kassa, så tycker jag ändå att det är ett stort steg framåt. Vad gäller arbetet kring lärcentra så verkar ju de deltagande kommunerna tycka att de nått långt och det mycket tack vare vårt nätverk.”

” Ingen kommentar, jag är ingen bra framtidsspånare. Däremot tror jag på en högre samverkan mellan offentliga, privata och frivilliga organisationer i gemensamma strävansområden. ”

Röster från föreningarna: *” KOA har varit en katalysator som kommer att betyda mycket för framtiden i föreningen. ”*

Röster från företag: *”Att vi har lyckats skapa lärcentra i storstadsmiljö är ett viktigt steg för förändring och för att nya målgrupper ska hitta fram till de utbildningar de behöver. Tillsammans med den tekniska utvecklingen är det förmodligen den viktigast infrastrukturen utvecklingsåtgärden. Dessa mötesplatser är viktiga ur ett kompetensutvecklingsperspektiv men också ur ett jämställdhetsperspektiv i bred bemärkelse. På ett lärcentrum möts alla typer av människor, gammal och ung, rik och fattig, olika etniska grupper etc. Ett lärcentrum är prestigelöst och det minskar trösklarna till utbildning och gapen mellan människor.*

Det arbete som vi lagt ner på analyser och kartläggningar av hinder för vuxnas lärande har nått ett sådant gensvar att det kommer att påverka strukturerna för vuxnas högre lärande. Nya och mycket kraftiga nätverk har skapats via våra hearings och detta kommer att bidra till att steg tas mot en utbildningsstruktur som blir flexiblare och öppnare för våra målgrupper. ”

13. Hur har detta arbete influerat din organisation? Om det inte har gjort detta, Vad beror det på?

Röster från offentlig förvaltning och universitet: *” Tyvärr har väl mitt deltagande i KOA inte i någon högre grad påverkat min organisation Stockholms universitet. Detta beror sannolikt delvis på organisationens storlek och delvis på att den är starkt decentraliserad. Jag har därför inte suttit i en position där jag kunnat påverka att man skapat exempelvis collegeutbildningar eller mer uppsökande verksamhet hos våra målgrupper. Universitetet styrs ju också i hög grad av regelverk som lagts på oss uppifrån; att ändra behörighetsregler låter sig inte göras med mindre än att riksdagen fattar beslut om dessa. ”*

”För att vidareutveckla stadens verksamheter så bör allt utvecklingsarbete ligga i linje med den reguljära organisationens uppdrag och ha sin bas i den reguljära verksamheten. Min organisation har blivit än mer övertygad om att intern personal och stadens egna verksamheter måste involveras i utvecklingsarbete för att erfarenheter och resultat ska bli bestående. Detta sker också i allt större utsträckning”.

” Academus är främst det som har kommit till, och det är inte så litet. Vi är nog den första konstnärliga högskola, och den första högskolan av vår storlek, att pröva en kommersiell form för att samverka och utveckla. Annars ligger ju KMH väl inom gränsen för KOA:s mål redan, om än marginaliserad inom sitt ämne”.

Röster från föreningarna:

Inga speciella kommentarer finns men det som sagts ovan täcker en del av detta.

Röster från företag: *”Det som kan säga påverka en organisation syns inte alltid på kort sikt. I detta fall finns dock en ökad kompetens och många goda erfarenheter på pluskontot. Att vi vidgat vårt nätverk och att det dessutom varit roligt betyder också mycket. ”*

14. Övrigt som du vill föra fram.

***Röst från offentlig förvaltning:** Mina upplevelser av projektet är att det har varit spretigt. Det var mycket svårt att förstå vad projektet skulle gå ut på inledningsvis – om målet var att verka för en öppen högskola så har projektet fokuserat på många andra områden. Min syn är att projektet ligger litet vid sidan av de uppdrag som kommunen primärt har. Den primära uppgiften som jag ser det borde ligga på att stärka våra barn, ungdomar och vuxna att ge dem grundkunskaper så att de kan gå vidare till högre studier – satsningar bör göras på grund- och gymnasieskola så att ungdomarna går ut med godkända betyg. I detta sammanhang är också validering ett instrument som ska användas och utvecklas - har kunskaper förvärvats så måste de synliggöras så att människor kan gå vidare och inte behöva starta om på nytt.*

Det är viktigt också att skapa länkar mellan högskolan och utbildning inom grundskola och gymnasium så att intresse väcks för högre studier och underlättar inträde till högskola.. Exempelvis har Spånga-Tensta och Rinkeby utvecklar kontakter med högskolan. Collegeinitiativet som skapats mellan Mälardalens högskola och Västerorts vux. är intressant. I och med att projektet nu avslutas så finns vissa frågeställningar kvar som kan bearbetas vidare inom staden. Utbildningsförvaltningen är en naturlig aktör då det gäller fortsatta utvecklingsarbete mellan högskolan och gymnasieskolan.

Efter att ha deltagit i en hearing så gavs jag intrycket av att vissa högskolor är på god väg att skapa länkar till andra skolsystem och att man använder sig av de möjligheter man har för att bredda rekryteringen. Här kanske goda exempel för samverkan mellan grund- och gymnasieskola och högskolan kan hittas.

Använder sig högskolan av de möjligheter som redan i dag står till buds för att bredda sin rekrytering så kan man komma en god bit på väg. Jag tror att man ska bedriva opinionsbildning och visa på goda exempel som finns. Vem som ska bedriva denna opinionsbildning låter jag vara osagt –jag uppfattar det inte som ett av kommunens primära uppdrag.

Dessa synpunkter är nedtecknade dels från muntlig redovisning på mötet men också från skriftligt inskickade synpunkter.